Bảng phân công công việc:

```
        Thành viên
        MSSV
        Bài tập

        Đinh Anh Huy
        18110103
        8.11, 8.23, 8.28

        Nguyễn Đức Vũ Duy
        18110004
        8.22, 8.26, 8.29
```

```
1 import numpy as np
 2 import pandas as pd
 3 import scipy.stats as stats
 4 from matplotlib import pyplot as plt
 5 import pandas as pd
 6 import statsmodels.formula.api as smf
 7 import statsmodels.api as sm
 8 from sklearn.preprocessing import StandardScaler
 9 from sklearn.decomposition import PCA
10 import warnings
11 warnings.filterwarnings("ignore")
 1 def read_symmetric_matrix(path_file):
       with open(path file, 'r') as f:
          lines = f.readlines()
 3
          size = len(lines)
 4
          matrix = np.zeros((size, size))
          for i, line in enumerate(lines):
              for j, elem in enumerate(line.split()):
                  matrix[int(i),int(j)] = matrix[int(j),int(i)] = elem
 9
          return matrix
```

- 8.11

Xét bộ dữ liệu census-tract được liệt kê ở bảng 8.5. Giả sử các quan sát trên $X_5=$ giá nhà trung bình (Median home value) có đơn vị là \$10,000 thay vì \$100,000; tức là, nhân tất cả các số được liệt kê trong cột thứ 6 của bảng 8.5 với 10.

```
1 path_11 = 'T8-5.txt'
2 data_11 = pd.read_table(path_11, delim_whitespace=True, header=None)
3 data_11.columns = ['total_population', 'professional_degree', 'employed_agre_over_16', 'goverment_employment', 'median_home_value']
4
5 data_11['median_home_value'] *= 10
6
7 data_11
```

	total_population	professional_degree	employed_agre_over_16	<pre>goverment_employment</pre>	median_home_value
0	2.67	5.71	69.02	30.3	14.8
1	2.25	4.37	72.98	43.3	14.4
2	3.12	10.27	64.94	32.0	21.1
3	5.14	7.44	71.29	24.5	18.5
4	5.54	9.25	74.94	31.0	22.3
56	2.14	6.30	86.54	17.4	28.0
57	6.62	4.79	78.84	20.0	23.3
58	4.24	5.82	71.39	27.1	16.9

(a) Xây dựng ma trận hiệp phương sai mẫu S cho bộ dữ liệu census-tract khi $X_5=$ giá nhà trung bình với đơn vị là \$10,000.

(b) Tính các cặp trị riêng - vectơ riêng và 2 thành phần chính đầu tiên với ma trận hiệp phương sai ở câu (a).

```
1 def eigen_pairs(model, data):
      eigenvals = model.explained_variance_
      eigenvecs = model.components_
      print(">> Eigenanalysis")
      eigenvals_ = pd.DataFrame(eigenvals.reshape(1,-1))
      eigenvals_.columns = ['PC%s' % i for i in range(1, model.n_components_+1)]
      eigenvals_.index = ['Eigenvalue']
9
10
      eigenvecs_ = pd.DataFrame(eigenvecs.T)
      eigenvecs_.columns = ['PC%s' % i for i in range(1, model.n_components_+1)]
11
12
      eigenvecs .index = data.columns
13
      print(eigenvals_)
14
      print("\n",eigenvecs_)
1 pca = PCA(n_components=5).fit(data_11)
```

1 eigen_pairs(pca, data_11)

và

```
>> Eigenanalysis
                        PC1
                                   PC2
    Eigenvalue 108.271939 43.139674 31.267127 4.598098
                                                             2.347868
                                  PC1
                                            PC2
                                                                PC4
                                                                           PC5
                                                      PC3
    total population
                           -0.037629 -0.062309 -0.039979 0.555532 -0.827338
    professional degree
                           0.118930 -0.249301 0.260525 -0.768392 -0.515175
    employed agre over 16 -0.479673 -0.759677 -0.430649 -0.028079
    goverment employment 0.858912 -0.316400 -0.393644 0.068674 0.049898
    median home value
                           0.128935 -0.506704 0.768189 0.308955 0.202630
2 thành phần chính đầu tiên sau khi phân tích thành phần chính là:
                 \hat{y}_1 = -0.03762881x_1 + 0.11892964x_2 - 0.47967291x_3 + 0.85891177x_4 + 0.12893518x_5
                 \hat{y}_2 = -0.06230915x_1 - 0.24930105x_2 - 0.75967654x_3 - 0.31639989x_4 - 0.50670427x_5
1 X pca = pca.transform(data 11)
2 print(X_pca[:,:2])
    [[ 4.13372335e+00 1.21669721e+00]
     [ 1.32049359e+01 -5.34190546e+00]
      [ 8.88861668e+00 -5.78791120e-01]
     [-1.34695715e+00 -1.13264943e+00]
      [ 3.17532805e+00 -8.36370286e+00]
      [ 2.68620768e+01  6.72092884e+00]
      [ 1.13007597e+01 4.31435575e-01]
      [ 1.01018802e+01 1.78821333e+00]
     [-1.11999062e+01 -8.87943089e+00]
     [-3.17269194e+00 1.08813047e+00]
      [ 3.86736079e+00 6.03416355e+00]
     [-1.12676764e+01 -5.63723573e+00]
      [-1.18520797e+01 -6.74257795e+00]
      [-9.22785045e+00 7.62472475e+00]
      [ 3.11476073e+00 -2.21866241e+00]
      9.56916672e+00 -2.43798069e+00]
      [ 1.48086077e+01 -6.89362948e+00]
      [ 1.25696500e+00 -7.93857209e+00]
      [ 1.20147715e+01 7.13886558e-02]
       6.80325982e+00 4.06913082e+00]
      [-4.71378255e+00 1.32086945e+01]
      [-6.47193932e+00 1.24208360e+00]
      [-8.00849814e+00 -1.00133570e+01]
      [-6.41950249e+00 6.44822392e+00]
      [-8.20461403e+00 -6.94419801e-01]
      [ 1.19116150e+01 -1.15976047e-01]
      [ 3.77805996e+00 4.73439092e+00]
      2.18797935e+00 -6.09141756e+001
      [-2.25758202e+00 -1.03204419e+01]
      [-4.73839278e+00 2.88213614e-02]
     [-5.09978769e+00 2.29710327e+00]
```

[-8.85771270e-01 9.01153653e+00] [2.56868755e-01 5.63544214e+00]

```
[ 5.94987571e+00 1.91887179e+01]
[-2.93421064e+00 1.03949372e+00]
[-2.52566331e+00 8.75881924e+00]
[ 2.87853058e-01 1.33231940e+01]
[-2.51038389e+00 5.82634146e+00]
[-1.23158124e+01 3.41461635e-01]
[-1.47750983e+01 -3.78409262e+00]
[ 1.64903108e+00 6.79442084e+00]
[-3.42004315e+00 4.51446584e+00]
[-7.39053869e+00 5.42431473e+00]
[ 1.38442800e+00 -2.46530072e-01]
[-1.11830314e+01 3.92556311e+00]
[-7.80926953e+00 -1.90270898e+00]
[ 4.28202865e+01 -6.47358309e+00]
[ 2.61275206e+01 -1.25126277e+01]
[ 1.44944768e+00 -3.07862004e+00]
[ 1.65062737e+00 6.55202818e+00]
[-1.57855384e+00 6.91219975e+00]
[-6.86556097e+00 -3.13274771e+00]
[-5.14534242e+00 -6.47622042e-02]
[-2.76351737e+00 -7.13232801e+00]
[-9.98582714e+00 -3.41429586e+00]
[-6.16907039e+00 -1.10613894e+00]
[-1.35580517e+01 -1.48138374e+01]
[-8.58555591e+00 -7.30815812e+00]
[ 4 73149788e-01 -7 60584016e-011
```

(c) Tính tỉ lệ của phương sai tổng được giải thích bởi 2 thành phần chính đầu tiên thu được ở câu (b). Tính hệ số tương quan, r_{y_i,x_k} , và giải thích các thành phần này nếu có. So sánh kết quả của bạn với kết quả ở ví dụ 8.3. Bạn có thể nói gì về ảnh hưởng của sử thay đổi tỷ lệ đối với các thành phần chính?

```
1 proportions = np.cumsum(pca.explained variance ratio )
2 print(">> The proportion of total variance explained: ", proportions[1])
   >> The proportion of total variance explained: 0.7984804100381016
1 def correlation_coef(model, cov_mat):
     eigenvecs = model.components
     eigenvals = model.explained_variance_
     diag = [cov mat[i][i] for i in range(cov mat.shape[0])]
5
     corr_coef = [eigenvecs[i]*np.sqrt(eigenvals[i])/np.sqrt(diag) for i in range(model.n_components_)]
     return corr coef
1 corr coef = correlation coef(pca, S)[:2]
2 corr coef = pd.DataFrame(corr coef)
3 corr_coef.columns = ['X1', 'X2', 'X3', 'X4', 'X5']
4 corr_coef.index = ['r_Y1_Xi', 'r_Y2_Xi']
5 print(">> The correlation coefficients: ")
6 corr coef
```

>> The correlation coefficients:

	X1	X2	Х3	X4	X5
r_Y1_Xi	-0.212440	0.397899	-0.669213	0.946998	0.237678

Nhận xét về hệ số tương quan:

- Đối với thành phần chính thứ 1 (Y_1) , có sự chênh lệch rõ ràng ở hệ số tương quan giữa X_4 (goverment employment (%)) so với các biến khác, với hệ số 0.946998, có trọng số cao nhất trong thành phần chính Y_1 . Goverment employment (%) cũng có mối tương quan lớn nhất (xét trên giá trị tuyệt đối) với Y_1 . Biến có mối tương quan cao thứ 2 với Y_1 là X_3 (Employed age over 16 (%)), với hệ số -0.669213. Hệ số của Employed age over 16 (%) cũng tính là khá cao so với các biến còn lại. Như vậy, 2 biến Goverment employment (%) và Employed age over 16 (%) tham gia giải thích cho Y_1 nhiều nhất trong đó Goverment employment (%) đóng góp nhiều hơn.
- Đối với thành phần chính thứ 2 (Y_2) , Y_2 được giải thích bởi các thành phần có hệ số dường như gần bằng nhau là *professional degree* (%) (X_2), employed age over 16 (%) (X_3) và median home value (X_5) với các hệ số lần lượt là -0.526486, -0.669004, -0.589594. Do các hệ số này có sự chênh lệch không quá cao nên ta có thể nói cả 3 biến này đều tham gia giải thích cho Y_2 là như nhau.

Kết quả ở ví dụ 8.3

Variable	$\hat{e}_1(r_{\hat{y}_1,x_k})$	$\hat{e}_{2}(r_{\hat{y}_{2},x})$	\hat{e}_3	\hat{e}_4	\hat{e}_5
Total population	-0.039(22)	0.071(.24)	0.188	0.977	-0.058
Profession	0.105(.35)	0.130(.26)	-0.961	0.171	-0.139
Employment (%)	-0.492(68)	0.864(.73)	0.046	-0.091	0.005
Goverment employment (%)	0.863(.95)	0.480(.32)	0.153	-0.030	0.007
Median home value	0.009(.16)	0.015(.17)	-0.125	0.082	0.989
Variance $(\hat{\lambda}_i)$:	107.02	39.67	8.37	2.87	0.15
Cumulative percentage of total variance	67.7	92.8	98.1	99.9	1.000

Sự thay đổi tỷ lệ ở X_5 không ảnh hưởng quá nhiều lên thành phần chính thứ 1. Cụ thể, ta có thể thấy các hệ số tương quan ở trên với kết quả ở ví dụ 8.3 có sự chệnh lệch rất nhỏ. Trong khi bản chất của thành phần chính thứ 2 bị ảnh hưởng khá nhiều khi các hệ số tương quan của các biến với Y_2 ở trên chênh lệch nhiều so với kết quả ở ví dụ 8.3.

₹ 8.23

Một nhà tự nhiên học của Alaska Fish and Game Department nghiên cứu về gấu xám với mục tiêu duy trì một quần thể khoẻ mạnh. Các phép đo trên n=61 con gấu được cung cấp theo các thống kê sau:

Variable	Weight (kg)	Body length (cm)	Neck (cm)	Girth (cm)	Head length (cm)	Head width (cm)
Sample mean \overline{x}	95.52	164.38	55.69	93.39	17.98	31.13

và ma trận covariance:

```
1343.97 731.54 1175.5 162.68 238.37
266.46
                 324.25 537.35 80.17
1343.97
        721.91
                                        117.73
731.54
        324.25
                 179.28
                         281.17 39.15
                                        56.8
                 281.17 474.98 63.73
1175.5
        537.35
                                        94.85
162.68
                         63.73
                                9.95
                 39.15
                                        13.88
        80.17
238.37
        117.73
                                13.88
                 56.8
                         94.85
                                        21.26
```

```
1 \times mean = np.array([95.52, 164.38, 55.69, 93.39, 17.98, 31.13])
2 S = read symmetric matrix('P8-23.txt')
3 print(">> Sample mean: \n", x mean)
4 print("\n>> Covariance matrix: \n", S)
   >> Sample mean:
    [ 95.52 164.38 55.69 93.39 17.98 31.13]
   >> Covariance matrix:
    [[3266.46 1343.97 731.54 1175.5 162.68 238.37]
    [1343.97 721.91 324.25 537.35
                                     80.17 117.73]
    [ 731.54 324.25 179.28 281.17
                                     39.15
                                           56.8 1
    [1175.5 537.35 281.17 474.98
                                    63.73 94.851
    [ 162.68  80.17  39.15  63.73
                                     9.95 13.88]
    [ 238.37 117.73 56.8
                             94.85 13.88 21.26]]
```

(a) Thực hiện phân tích thành phần chính bằng cách sử dụng ma trận hiệp phương sai. Dữ liệu có thể còn đảm bảo thông tin khi số chiều ít hơn 6 hay không?

```
1 def PCA (matrix, n components=None, correlation=False, column names=None, return =False):
      # Eigendecomposition
      eigenvals, eigenvecs = np.linalg.eigh(matrix)
3
5
      # Sort paires (eigenvalue, eigenvector) in descending order
      eigenpairs = [(abs(eigenval), eigenvec) for (eigenval, eigenvec) in zip(eigenvals, eigenvecs.T)]
6
      eigenpairs = sorted(eigenpairs, key = lambda pair: pair[0], reverse = True)
7
8
9
      # Select a subset from the rearranged Eigenvalues vector
      # If n components is None, select all. Otherwise, select first n components elements
10
11
      if n components is None:
12
          eigenpairs = eigenpairs
13
      else:
14
          eigenpairs_ = eigenpairs[:n_components]
15
16
      # Construct weight matrix from above subset
17
      components = [eigenvec for ( , eigenvec) in eigenpairs ]
18
      explained variance = [eigenval for (eigenval, ) in eigenpairs ]
19
20
      # Calculate percentage of cariance explained by each of the selected components
21
      explained variance ratio = []
```

```
22
      if correlation:
23
         for i in range(len(explained variance )):
24
             explained_variance_ratio_.append(explained_variance_[i]/len(explained_variance_))
25
      else:
26
         for i in range(len(explained variance )):
27
             explained_variance_ratio_.append(explained_variance_[i]/np.sum(eigenvals))
28
      explained variance ratio = np.array(explained variance ratio )
29
30
      if correlation:
31
         print(">> Eigenanalysis of the Correlation Matrix")
32
33
         print(">> Eigenanalysis of the Covariance Matrix")
34
35
      eigenanalys = np.concatenate([np.array(explained variance).reshape(-1,1), explained variance ratio .reshape(-1,1), np.cumsum(explained
36
      eigenanalys = pd.DataFrame(eigenanalys.T)
37
      eigenanalys.columns = ['PC%s' % i for i in range(1, len(explained variance )+1)]
38
      eigenanalys.index = ['Eigenvalue', 'Proportion', 'Cumulative']
39
40
      eigenvecs = pd.DataFrame(np.array(components).T)
41
      eigenvecs_.columns = ['PC%s' % i for i in range(1, len(explained_variance_)+1)]
42
      if column names is not None:
43
         eigenvecs .index = column names
44
      print(eigenanalys)
45
      print("\n",eigenvecs_)
46
47
      if return :
48
          return explained variance , components , explained variance ratio
1 column names = ['Weight', 'Body length', 'Neck', 'Girth', 'Head length', 'Head width']
2 PCA (S, column names = column names)
   >> Eigenanalysis of the Covariance Matrix
                      PC1
                                  PC2
                                            PC3
                                                     PC4
                                                               PC5
                                                                        PC6
    Eigenvalue 4478.873817 152.466164 32.323857 8.116758 1.516856 0.542547
    Proportion
                  0.958286
                             0.032621
                                       0.006916 0.001737 0.000325 0.000116
    Cumulative
                 0.958286
                             0.990907
                                       0.997823 0.999559 0.999884 1.000000
                      PC1
                               PC2
                                        PC3
                                                  PC4
                                                           PC5
                                                                     PC6
    Weight
               -0.849339 -0.470832 0.226606 -0.074260 0.008692 0.000202
    Body length -0.368552 0.846078 0.368132 -0.012754 0.110784 0.019105
    Neck
               Girth
               Head length -0.043918   0.060354 -0.001815   0.060162 -0.440119 -0.892805
   Head width -0.064458 0.092026 -0.033880 -0.052267 -0.887138 0.443264
```

Dựa vào chỉ số proportion of total variance theo từng thành phần chính, ta thấy rằng:

- Thành phần chính đầu tiên giải thích đến 95.8% trên tổng số phương sai mẫu. Hay nói cách khác, thành phần chính đầu tiên lưu giữ đến 95,8% lượng thông tin của dữ liệu ban đầu.
- Với 2 thành phần chính đầu tiên sau khi thực hiện PCA, lượng thông tin được giải thích lên đến 99.1% so với lượng thông tin ban đầu.

6/9/2021

Do đó, dữ liệu trên có thể được tóm tắt một cách hiệu quả với số chiều nhỏ hơn 6 (cụ thể là 1 chiều).

(b) Thực hiện phân tích thành phần chính bằng cách sử dụng ma trận tương quan.

```
1 def correlation_from_covariance(covariance):
     v = np.sqrt(np.diag(covariance))
     outer v = np.outer(v, v)
     correlation = covariance / outer v
     correlation[covariance == 0] = 0
     return correlation
1 R = correlation_from_covariance(S)
2 print(">> Correlation matrix: \n", R)
   >> Correlation matrix:
               0.87520416 0.95594627 0.94372682 0.90236855 0.90454733]
    [0.87520416 1.
                        0.90130656 0.9176521 0.9459296 0.95030712]
    [0.95594627 0.90130656 1.
                                  0.96353035 0.92694572 0.920027451
    [0.94372682 0.9176521 0.96353035 1.
                                            0.92703198 0.943882741
    [0.90236855 0.9459296 0.92694572 0.92703198 1.
                                                      0.954324991
    [0.90454733 0.95030712 0.92002745 0.94388274 0.95432499 1.
1 PCA_(R, correlation=True, column_names=column_names)
   >> Eigenanalysis of the Correlation Matrix
                           PC2
                                             PC4
                  PC1
                                    PC3
                                                      PC5
                                                               PC6
   Eigenvalue 5.644572 0.175775 0.056519 0.049241 0.047339 0.026555
   Proportion 0.940762 0.029296 0.009420 0.008207 0.007890 0.004426
   Cumulative 0.940762 0.970058 0.979477 0.987684 0.995574 1.000000
                    PC1
                             PC2
                                      PC3
                                               PC4
                                                        PC5
                                                                 PC6
             -0.403681 0.558277 0.279671 -0.280325 0.593023 -0.129981
   Weight
   Body length -0.404307 -0.532271 -0.196208 -0.716909 -0.023653 -0.014435
   Neck
             Girth
             Head length -0.409135 -0.319023 0.701510 0.289800 -0.240282 -0.311445
   Head width -0.410341 -0.319407 -0.240755 0.510141 0.471388 0.434954
```

Sau khi thực hiện phân tích thành phần chính với ma trận tương quan, ta thấy rằng:

- Thành phần chính thứ nhất giải thích đến 94.1% phương sai mẫu tổng thể.
- 2 thành phần chính đầu tiên giải thích đến 97% phương sai mẫu tổng thể.
- Các thành phần chính còn lại chỉ giải thích được 1 phần rất nhỏ phương sai mẫu tổng thể (dưới 1%).

Do đó dữ liệu ban đầu có thể được tóm tắt hiệu quả chỉ với số chiều ít hơn 6 (cụ thể là 1 chiều).

(c) Nhận xét điểm giống và khác nhau giữa 2 phép phân tích.

Từ kết quả của câu (a) và (b), ta thấy rằng cả 2 phép phần tích đều cho ra cùng một kết quả:

- Thành phần chính thứ nhất giữ phần lớn thông tin của dữ liệu (hơn 94%).
- 2 thành phần chính đầu tiền đóng góp vào việc giữ lượng thông tin của dữ liệu lên đến hơn 95%.
- Các thành phần chính còn lại đều giải thích 1 phần rất nhỏ phương sai mẫu tổng thể (dưới 1%).
- Dữ liệu ban đầu được tóm tắt hiệu quả với số chiều nhỏ hơn 6 (cụ thể là 1 chiều).

Việc phân tích bằng 2 ma trận như trên cho ra sự chênh lệch ở thành phần thứ 2 và các thành phần còn lại. Tuy nhiên, các thành phần này tham gia giải thích phương sai mẫu tổng thể rất ít nên ảnh hưởng không nhiều đến kết quả.

₹ 8.28

Bộ dữ liệu survey được thu thập như một phần của cuộc nghiên cứu nhằm đánh giá các lựa chọn để tăng cường đảm bảo an toàn lương thực thực phẩm thông qua việc sử dụng nguồn tài nguyên thiên nhiên ở vùng Sikasso của Mali (Tây Phi). Tổng số n=76 nông dân đã được khảo sát và các quan trắc trên 9 biến

- $x_1 = \text{Family (tổng số thành viên trong hộ)}$
- $x_2 = \text{DistRd}$ (khoảng cách tính bằng kilometers đến đường có thể đi qua gần nhất)
- $x_3 = \text{Cotton}$ (số hectares bông được trồng trong năm 2000)
- x_4 = Maize (số hectares ngô được trồng trong năm 2000)
- $x_5 = \text{Sorg}$ (số hectares cao lương được trồng trong năm 2000)
- $x_6 = \text{Millet}$ (số hectares kê được trồng trong năm 2000)
- $x_7 = \text{Bull (tổng số con bò hoặc gia súc kéo)}$
- $x_8 = \text{Cattle}$ (tổng số gia súc)
- $x_9 = \text{Goats}$ (tổng số con dê)

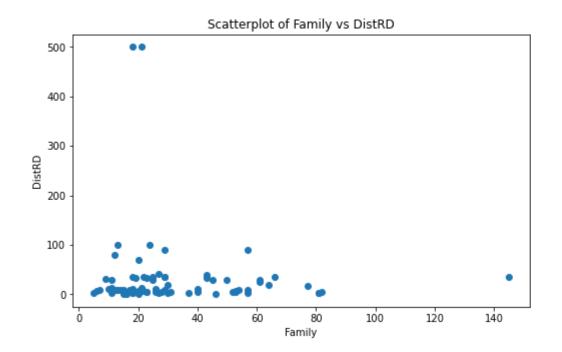
được ghi lại. Dữ liệu được liệt kê trong bảng 8.7 và trên website www.prenhall.com/statistics.

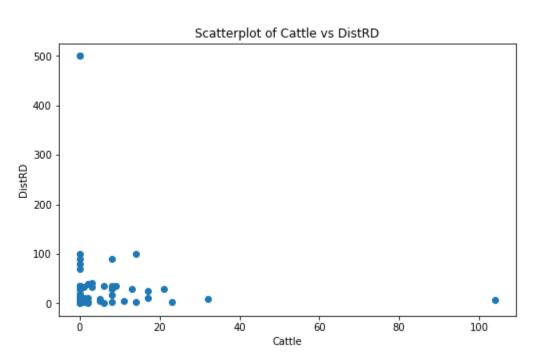
```
1 path_28 = 'T8-7.txt'
2 data_28 = pd.read_table(path_28, delim_whitespace=True, header=None)
3 data_28.columns = ['Family', 'DistRD', 'Cotton', 'Maize', 'Sorg', 'Millet', 'Bull', 'Cattle', 'Goats']
4
5 data_28
```

	Family	DistRD	Cotton	Maize	Sorg	Millet	Bull	Cattle	Goats
0	12	80.0	1.5	1.0	3.0	0.25	2	0	1
1	54	8.0	6.0	4.0	0.0	1.00	6	32	5
2	11	13.0	0.5	1.0	0.0	0.00	0	0	0
3	21	13.0	2.0	2.5	1.0	0.00	1	0	5
Л	61	3U U	3 ∪	5.0	$\cap \cap$	$\cap \cap \cap$	Λ	21	\cap

(a) Xây dựng các biểu đồ phân tán 2 chiều của Family versus DistRd, và DistRd versus Cattle. Loại bỏ ngoại lai từ bộ dữ liệu.

```
1 fig, axs = plt.subplots(1, 2, figsize=(18,5))
2 axs[0].scatter(data_28['Family'], data_28['DistRD'])
3 axs[0].set_xlabel('Family')
4 axs[0].set_ylabel('DistRD')
5 axs[0].set_title('Scatterplot of Family vs DistRD')
6
7 axs[1].scatter(data_28['Cattle'], data_28['DistRD'])
8 axs[1].set_xlabel('Cattle')
9 axs[1].set_ylabel('DistRD')
10 axs[1].set_title('Scatterplot of Cattle vs DistRD')
11
12 plt.show()
```



```
1 outliers = data_28.loc[(data_28['Family']>100) | (data_28['DistRD']>200) | (data_28['Cattle']>100)]
2 outliers
```

	Family	DistRD	Cotton	Maize	Sorg	Millet	Bull	Cattle	Goats
24	145	36.0	9.5	7.0	13.0	5.5	8	9	15
33	53	7.0	0.0	1.0	11.0	2.0	8	104	10

Dựa vào 2 biểu đồ phân tán, ta phát hiện ra 4 điểm ngoại lai là điểm 24, 33, 68 và 71.

```
1 data = data_28.drop(outliers.index, axis=0)
2 print(">> Shape of data before remove outliers: ", data_28.shape)
3 print(">> Shape of data after remove outliers: ", data.shape)

>> Shape of data before remove outliers: (76, 9)
>> Shape of data after remove outliers: (72, 9)
```

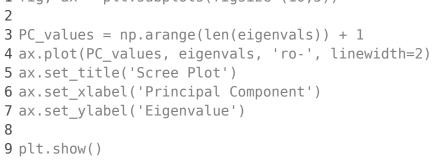
(b) Thực hiện phân tích thành phần chính bằng cách sử dụng ma trận tương quan R. Xác định số thành phần để tóm tắt hiệu quả sự biến thiên. Sử dụng proportion of variation explained và biểu đồ scree để giúp bạn quyết định.

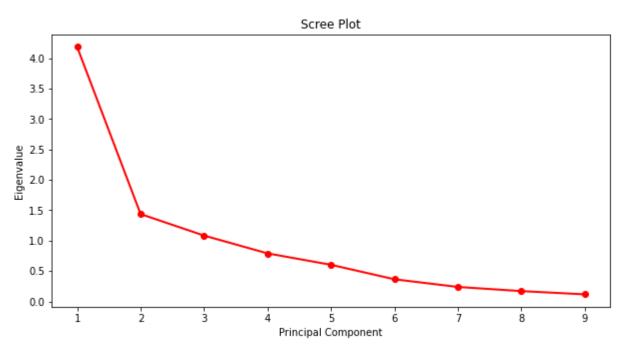
```
1 R = np.corrcoef(data.T)
2 print(">> Correlation matrix: \n", R)
  >> Correlation matrix:
                                      [[ 1.
                -0.03148898 0.7568462
     0.7333791 0.55328914 0.361733661
                          [-0.03148898 1.
     [ 0.7568462 -0.03110498 1.
                                     0.71570668  0.40686821  0.35205719
     0.82134476  0.59865242  0.3726093 ]
    [ 0.6552768  0.10982068  0.71570668  1.
                                               -0.02987731 0.17561072
     0.62896348 0.5298674 0.05091172]
    [ 0.38803015 -0.21839611  0.40686821 -0.02987731  1.
                                                           0.36384004
     0.31818024 0.06017202 0.23713752]
    [ 0.49645168 - 0.0832359 \quad 0.35205719 \quad 0.17561072 \quad 0.36384004 \quad 1.
     0.33620013 0.12529839 0.24981286]
    [ \ 0.7333791 \quad 0.0283732 \quad 0.82134476 \quad 0.62896348 \quad 0.31818024 \quad 0.33620013
                0.66980799 0.503789161
    [ \ 0.55328914 \ \ 0.06006817 \ \ 0.59865242 \ \ 0.5298674 \ \ \ 0.06017202 \ \ 0.12529839
     0.66980799 1.
                           0.38185786]
    0.50378916  0.38185786  1.
                                   11
1 eigenvals, eigenvecs, proportions = PCA_(R, correlation=True, column_names=data.columns, return_=True)
  >> Eigenanalysis of the Correlation Matrix
                                            PC4
                  PC1
                           PC2
                                    PC3
                                                     PC5
                                                              PC6 \
   Eigenvalue 4.185131 1.438087 1.084500 0.791818 0.604325 0.366136
  Proportion 0.465015 0.159787 0.120500 0.087980 0.067147 0.040682
  Cumulative 0.465015 0.624802 0.745302 0.833282 0.900429 0.941111
                  PC7
                           PC8
                                    PC9
```

Eigenvalue 0.240024 0.171825 0.118155

```
Proportion 0.026669 0.019092 0.013128 Cumulative 0.967780 0.986872 1.000000
```

```
PC1
                        PC2
                                 PC3
                                          PC4
                                                           PC6
                                                  PC5
                                                                    PC7 \
  Family -0.433843 0.065089 0.098400 -0.171201 0.011327 0.039979 -0.797460
  DistRD -0.007587 -0.496671 -0.568561 -0.495610 -0.377668 -0.186582 0.021070
  Cotton -0.446140 -0.008917 0.132117 0.027337 -0.218708 0.199686 0.361248
  Maize -0.352228 -0.352571 0.388203 -0.240205 -0.079203 0.273212 -0.023829
  Sorg -0.203622 0.603667 -0.111492 0.058543 -0.644577 -0.245987 -0.020619
  Millet -0.240361 0.415160 -0.115960 -0.616327 0.526967 -0.180779 0.240706
  Bull -0.445274 -0.068042 -0.030388 0.145592 -0.028300 0.134054 0.396219
  Goats -0.254550 0.048668 -0.686955 0.350788 0.248671 0.402182 -0.130684
              PC8
                       PC9
  Family 0.262810 -0.248622
  DistRD 0.047901 -0.064693
  Cotton -0.329485 -0.675211
  Maize -0.362974 0.574449
  Sorg -0.125564 0.293402
  Millet -0.077133 0.047958
  Bull 0.750508 0.189626
  Cattle -0.168662 0.038067
  Goats -0.273681 0.149361
1 fig, ax = plt.subplots(figsize=(10,5))
```


Dựa vào bảng phân tích eigenanalysis, ta thấy rằng 5 thành phần chính đầu tiên giải thích đến 90% tổng phương sai của tổng thể trong bộ dự liệu. Trên biểu đồ scree, ta có thế thấy rằng chọn 5 làm số thành phần chính là hợp lý mặc dù độ gấp khúc không quá rõ nét. Do đó, ta chọn số thành phần chính để tóm tắt dữ liệu hiệu quả là 5.

(c) Diễn giải năm thành phần chính đầu tiên. Chẳng hạn, bạn có thể xác định một thành phần là "farm size"? Một thành phần là "goats and distance to road"?

- Thành phần chính thứ 1, tất cả các biến (cây trồng, vật nuôi, gia đình) ngoại trừ biến khoảng cách đến đường có thể đi qua gần nhất (DistRD) đều tham gia góp phần giải thích cho thành phần này tương đối là như nhau. Do đó thành phần này có thể gọi là *kích thước nông trại* (farm size).
- Thành phần chính thứ 3, các biến DistRD và Goats tham gia giải thích cho thành phần này cao nhất trong tất cả các biến. Do đó, thành phần này có thể gọi là *goats and distance to road*.
- Thành phần chính thứ 5, các biến Sorg và Mallet tham gia giải thích cho thành phần này cao nhất trong tất cả các biến. Do đó, thành phần chính này có thể gọi là sorghum and millet size.
- 2 thành phần chính còn lại khó có thể diễn giải do có nhiều biến yếu tố cùng tham gia